

20 هزار میلیارد دلار بدهی

همزمان با واپسین روزهای مانده به انتخابات آمریکا بسیاری از تحلیلگران اقتصادی عنوان می‌کنند آمریکا دیگر سرزمین فرصت‌های طلایی نیست ...

همزمان با واپسین روزهای مانده به انتخابات آمریکا بسیاری از تحلیلگران اقتصادی عنوان می‌کنند آمریکا دیگر سرزمین فرصت‌های طلایی نیست و هرکدام از دو نامزد انتخاباتی آمریکا که مسئول تشکیل چهل و پنجمین دولت آینده آمریکا شود، بدون تردید با مشکلات بزرگ اقتصادی در دوران کاری خود دست و پنجه نرم خواهد کرد.

نکته اینجاست که تحلیلگران اقتصادی، با اشاره به افزایش میزان بدهی‌های خارجی دولت آمریکا عنوان می‌کنند در صورتی که اقتصاد این کشور با چالش مواجه شود؛ دیگر کشورها دقیقاً مثل آنچه در سال 2008 روی داد نیز درگیر مسائل اقتصادی خواهند شد.

آمارها چه می‌گویند

وزارت خزانه‌داری آمریکا، بدهی‌های دولت این کشور تا پایان ریاست جمهوری باراک اوباما را نزدیک به 20 هزار میلیارد دلار اعلام کرده است که بسیاری از کارشناسان براین باورند افزایش 500 میلیارد دلاری این بدهی‌ها می‌تواند خطری برای دیگر اقتصادهای جهان باشد.

نگرانی‌های اقتصادی درباره افزایش میزان بدهی‌های خارجی این کشور زمانی بیشتر می‌شود که صندوق بین‌المللی پول اعلام کرد: میزان بدهی‌های خارجی این کشور در پایان سال 2015 معادل 108 درصد تولید ناخالص ملی آمریکا شده است.

آمریکایی‌ها فقیرتر می‌شوند

یکی دیگر از نگرانی‌های اقتصاددانان نسبت به روند افزایشی این بدهی‌ها مربوط به افزایش بدهی خانوارهای آمریکایی است به این ترتیب که اکنون هر خانوار آمریکایی نزدیک به 130 هزار دلار بدهکار شده است یا به عبارت دیگر تقریباً هر آمریکایی 60 هزار دلار بدهی به کشورهای خارجی دارد.

در آخرین گزارش‌های رسمی از میزان فقر خانواده‌های آمریکایی که سال گذشته میلادی منتشر شد، نرخ رسمی فقر در این کشور 13/5 درصد اعلام شده است. در این گزارش 43 میلیون و یکصد هزار نفر از آمریکایی‌ها فقیر شناخته شده‌اند. این در حالی است که افراد بی‌خانمان در این میان مدنظر نبوده و فقط افراد کم‌درآمد در نظر گرفته شده‌اند.

کارشناسان اقتصادی با اشاره به میزان بی‌خانمان‌ها در آمریکا می‌گویند؛ اگر میزان بی‌خانمان‌ها به آمارهای یادشده افزوده شود، بدون تردید رقم اصلی فقر در ایالات متحده آمریکا به بیش از 14/5 درصد افزایش خواهد یافت. از سوی دیگر اگر نوسان‌های آماری را در این زمینه مدنظر داشته باشیم آمار نگران‌کننده‌تر خواهد شد تا جایی که برآوردهای سال 2015 بیانگر زندگی 19/4 میلیون نفر یعنی 16/1 درصد از کل جمعیت آمریکا و 44/6 درصد از کل فقرای این کشور در فقر شدید بوده‌اند.

اقتصاد آزاد معیوب شده است

جوزف استیگلیتز، کارشناس اقتصادی و برنده نوبل اقتصاد درباره شرایط اقتصادی آمریکا نوشته است: اقتصاد آزادی که آمریکا دائم به آن اشاره و تاکید دارد به دلیل آلوده شدن به رانت‌های اقتصادی مثل بحران اقتصادی 2008 معیوب شده است و دیگر نمی‌توانیم به آن تکیه کنیم.

استیگلیتز در ادامه آورده است: با توجه به این‌که اقتصاد آزاد یا سیاست‌های وال‌استریتی باعث شده تا ثروت زیادی فقط در اختیار یک درصد جامعه قرار گرفته باشد، شکاف اقتصادی میان اقشار مختلف این کشور بسیار زیاد شده است، بنابراین فرصت‌های طلایی که همیشه با یادآوری نام آمریکا بوده، اکنون قابل استناد نیست و نمی‌توانیم بگوییم آمریکا هنوز سرزمین فرصت‌های طلایی است چون فرصت‌های طلایی از طریق رانت‌ها تغییر جهت داده‌اند و دور از واقعیت نیست اگر بگوییم اکنون آمریکا نابرابرترین سرزمین برای فرصت‌های اقتصادی است.

دکتر وحید شقاقی شهری، استاد دانشگاه در این زمینه به خبرنگار ما گفت: به طور کلی وقتی قرار است درباره اقتصاد یک کشور مطالبی را عنوان کنیم، بهتر است از زبان سیاستمداران و دست‌اندرکاران همان کشور استفاده کنیم، بنابراین با اشاره به مطالب عنوان شده در مناظرات انتخاباتی دو کاندیدا می‌توانیم کاملاً واقع‌بینانه در این زمینه مطالبی را عنوان کنیم.

شقاقی شهری افزود: دونالد ترامپ که خود به عنوان یکی از فعالان اقتصادی این کشور سال‌هاست به صورت مستقیم در بازار مسکن ایالات متحده فعال است، بارها در این مناظرات گفته که اکنون اقتصاد آمریکا روی یک حباب مالی بزرگ قرار گرفته است و هر لحظه به بحران نزدیک‌تر می‌شود.

این استاد دانشگاه معتقد است، ترامپ با استفاده از شعار مردم در جنبش وال‌استریت یعنی «99 درصد در مقابل یک درصد» سعی در اعلام شرایط بحرانی اقتصاد آمریکا دارد تا جایی که حتی می‌گوید کلینتون به دلیل آن‌که منافعی از وال‌استریت به دست می‌آورد هیچ سخنی از شرایط بحرانی اقتصاد به میان نیاورده است.

وی تصریح کرد: شرایطی که دونالد ترامپ از آن سخن می‌گوید اگر به همین شیوه ادامه داشته باشد هر روز حباب اقتصادی آمریکا بزرگ‌تر شده و در صورت ترکیدن این حباب، آسیب‌های جدی و غیرقابل‌کنترلی در اقتصاد این کشور ایجاد خواهد شد که می‌تواند به دیگر کشورهای طرف معامله با آمریکا نیز سرایت کند.

شقاقی شهری درباره افزایش بدهی‌های خارجی آمریکا نیز گفت: دولت اوباما اقتصادی با ده تریلیون دلار بدهی را از آقای بوش تحویل گرفت اما اکنون که قرار است اقتصاد آمریکا را به چهل و پنجمین رئیس‌جمهور آمریکا تحویل دهد رقم بدهی‌های خارجی این کشور دو برابر شده است. این در حالی است که کل بدهی خارجی دنیا حدود 70 تریلیون دلار است؛ به عبارتی آمریکا مدام در حال اضافه کردن بدهی است.

این استاد دانشگاه با اشاره به گفته‌های دونالد ترامپ در این زمینه افزود: در یکی از مناظرات انتخاباتی سال جاری، وی تأکید کرد تاکنون آمریکا با انتشار دلارهای بدون پشتوانه توانسته به نوعی اثرات منفی افزایش بدهی‌های خارجی را کنترل کند؛ اما این برای آینده امکان‌پذیر نیست و در نهایت اقتصاد آمریکا با این بدهی زمین خواهد خورد. به اعتقاد وی، ادامه سیاست‌های وال‌استریتی که به نوعی در برنامه‌های اقتصادی کلینتون دیده می‌شود سرانجام به کاهش اشتغال واقعی در آمریکا منجر می‌شود، چون تمامی تولیدکنندگان با وجود حمایت‌های دولت از تولید در داخل خاک آمریکا در حال کوچ کردن به کشورهایی مثل چین یا دیگر کشورهای دارای مزیت اقتصادی هستند.

شقاقی تأکید کرد: دونالد ترامپ در آخرین مناظره خود قبل از برگزاری انتخابات دو بار تکرار کرد آمریکا در آینده به یک واردکننده بزرگ تبدیل شده و این روند، بیکاری را در ایالات متحده آمریکا بالاتر از شرایط فعلی خواهد برد. این نکته در واقع زنگ خطری برای دولت آینده است که سیاستمداران آمریکایی خود آن را به صدا درآورده‌اند نه این‌که تحلیلگران اقتصادی دیگر کشورها به آن اشاره کرده باشند.

بحران در آمریکا

رهبر انقلاب اسلامی در دیدار با دانش‌آموزان به مناسبت روز 13 آبان، با اشاره به اذعان مراکز مهم بین‌المللی و حتی خود آمریکایی‌ها به وجود بحران اقتصادی، سیاسی، بین‌المللی و اخلاقی در آمریکا فرمودند: اکنون بدهی‌های آمریکا نزدیک به تولید ناخالص ملی این کشور شده است و براساس شاخص‌های جهانی، این، نشانه بحران است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: آیا چنین کشور بحران‌زده‌ای به دنبال حل مشکلات اقتصادی ایران است؟ یا این‌که به دنبال استفاده از منابع و ثروت ایران برای رهایی خود از بحران؟

عماد عزتی

اقتصاد